NAM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2461 — MỖI SỐ 0$02 — NGÀY CHỦ NHẬT 31 MAI 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LÉGAL INDOCHINE No 3674

BÁO	Nam	Sáu tháng	Ba tháng	Một tháng
Mỗi năm	6$00	3$20	1$65	0$60
Các làng và các công-sở	8$00	4$20	2$15	0$80
Sáu tháng	3$00	1$75	0$90	0$35
Ba tháng	1$50	0$90	0$50	0$20
Một tháng	0$50	0$30	0$20	0$10

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. B. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN-VINH
Rédacteur en chef : TRẦN HUY LỘC
Administrateur gérant : NGUYỄN V. LUẬN

Adresse télégraphique
TRUNG BẮC-TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 5 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m,063 de large.
Une seule insertion . . . . . 0$15 le c/m
Par contrat annuel . . . . . 0$12 le c/m
Par continuation et par insertion . . . . . 0$12 le c/m
Réclame dans la 1re page . . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

NÓI CHUYỆN TÀU

(Nước Tàu về trước, nước Tàu bây giờ và nước Tàu sau này)

VIII

3° Quyền hiệp-định thuế đoan. Thuế đoan là thuộc về việc tài-chính riêng của nước mình mà có người ngoài can-thiệp vào cùng mình hiệp định thì tức là [illegible] của mình rồi vậy. Quyền hiệp định thuế đoan của người ngoại-quốc ở nước Tàu là khởi thủy tự cái điều-ước Giang-ninh Tàu đính ước cùng Anh năm 1842 căn-cứ cái điều-ước ấy mà năm sau bản cái chương-trình mở năm khẩu-ngạn thông-thương, định ngạch thuế đoan, lấy năm phần trăm 5% làm lệ; kể đó nước nào đính-ước với Tàu cũng viện lệ ấy; gọi là thuế đoan Tàu, mà nước Tàu không được tự ý tăng tổn một đồng nào, mỗi khi có sửa đổi điều gì phải đính-ước với các nước mới được; sau đây vật giá mỗi ngày mỗi thêm đắng-trướng, mà cái giá-ngạch trong các điều ước thuế đoan trước vẫn không thay đổi, thành ra có tiếng là lấy 5%, mà kỳ thực chưa chắc đã được lấy 1%; mà muốn thay đổi giá ngạch ấy không được đồng ý với người ngoài thì cũng cứ đành thúc thủ; mãi đến năm 1918 mới rào-cứ cái vật giá bình-quân ở Thượng-hải năm 1912 năm 1916 mà thay đổi lại cái giá-ngạch trong các điều ước thuế đoan, nhưng nếu tính theo cái vật-giá chính đương bây giờ thì cũng còn kém năm phần trăm nhiều lắm; sau trận Âu-chiến, tại hòa hội Ba-lê, đại-biểu Tàu hết sức yêu-cầu được cái quyền tự do định lấy thuế đoan, mà liệt cường không ai có hề đoái hoài đến; cho đến kỳ hội-nghị Hoa-thịnh-đốn có quyết-nghị mấy điều về việc thuế đoan Tàu: 1° các nước sẽ cùng Tàu trù mở một cái hội-nghị đặc-biệt về việc thuế đoan, thuế nhập cảng của Tàu có thể được tăng đến mười ba phần trăm trở lại. 2° Sau hội-nghị Hoa-thịnh-đốn trong bốn tháng sẽ mở một cái hội-nghị sửa đổi ngạch thuế đoan Tàu, ngạch thuế ấy công bố rồi trong hai tháng phải thực hành, bốn năm sau lại sửa đổi một lần nữa, rồi về sau cứ bảy năm lại sửa đổi một lần. 3° thuế phụ đánh vào hàng nhập cảng, các hàng phổ-thông được lấy thêm trên hai phần trăm, các hàng xa-xỉ phẩm được lấy thêm năm phần trăm, nhưng phải qua cái hội-nghị đặc biệt về việc thuế đoan Tàu xét định tường-tế rồi mới thi-hành được; từ khi có mấy điều quyết-nghị ấy chỉ có năm 1922 sửa đổi ngạch thuế lại một lần, mà cái hội-nghị đặc-biệt về thuế đoan Tàu, các nước vẫn làm thinh chưa nói gì đến cả quanh-quẩn nước Tàu cũng vẫn chưa thoát khỏi cái quyền hiệp định của người ngoài. Về quyền tài-chính đã mất hết tự-do mà đến nỗi cái quyền bảo quản thuế đoan cũng hàng lạc nốt; sau cái điều-ước Giang-ninh, quyền đánh thuế đoan, nước Tàu còn được tự mình bảo quản lấy; đến cái loạn Hồng Dương nhân Thượng-hải thất-thủ về quân giặc, các quan hải-quan đều bỏ chức nhiệm, ba lĩnh-sự Anh, Pháp, Mỹ liền phái người thu hộ thuế đoan, việc yên nộp trả thuế cho các quan hải-quan Tàu mà xin cứ để nguyên thu hộ mãi; năm 1854, quan đạo Thượng-hải cùng ba lĩnh-sự bàn định chương trình, đón mỗi nước một người làm giúp việc thu thuế đoan ở Thượng-hải; hải quan Tàu mướn người ngoài coi việc thuế bắt đầu tự đấy mà một ngày lắm gửi một lần ngành thêm; năm 1898, nước Anh đề-xuất một khoản yêu-cầu phải kể tục đón dùng người Anh làm tổng thuế-vụ ty, nước Tàu cực chẳng đã phải cho, từ đấy đến cái quyền tự-do mướn người cũng không còn nữa; quyền dụng nhân hành chính ở hải-quan lũng-đoạn hết ở trong tay người ngoài, quan-chức Tàu chỉ đứng vào cái địa-vị bị chỉ-huy mà không còn một tí chủ-quyền gì vậy. Lại đến cái khoản tiền thuế đoan trước vẫn do viên giám-đốc thuế đoan Tàu để ở một cái ngân-hàng chính-phủ đã chỉ định; sau vì khoản tiền đó là vật đảm-bảo bồi-khoản và ngoại trái, tổng thuế-vụ-ty vẫn muốn thu cái quyền bảo quản về mình, từ năm 1911, mới do tổng thuế-vụ ty đề ở ngân-hàng ngoại-quốc, phải có chữ ký của tổng thuế-vụ-ty mới lấy ra được, mỗi năm trừ chi trả bồi-khoản và tiền lãi ngoại-trái còn dư được bao nhiêu, chính-phủ Tàu chỉ có một cách chia tay xin ở tổng thuế-vụ-ty phát cho lúc nào nhờ lúc ấy; gia-dĩ mấy năm gần đây phát-hành công-trái trong nước cũng chỉ khoản tiền đó làm vật đảm-bảo, mà do tổng thuế-vụ ty giữ quyền phân-phối, thành ra những công-trái-phiếu của Tàu mà đều phải có tổng thuế-vụ-ty người ngoài ký chữ mới có cái hiệu-lực tín dụng, người Tàu bỏ đồng tiền ra mua công-trái-phiếu coi tổng thuế-vụ ty quả là người thác mệnh của mình, thảm thông?

4° Quyền vận-tải các nội-hà. Trong một nước cái quyền vận-tải các nội-hà không nên để lọt vào tay người ngoài được, đó là cái thông lệ quốc-tế đời nay, độc nước Tàu thì không thế. Lúc mới đầu các nước thông thương ở Tàu cũng cũng chỉ mới để dấu chân được ở các khẩu-ngạn thông-thương nơi men bể; tự năm 1858, cái điều-ước Thiên-tân Tàu đính-ước với Anh, mở thương-phụ ở nơi duyên-ngạn Dương-tử-giang mà người ngoài mới lên-lỏi vào được các nội-hà từ đấy, trước còn thuê dùng thuyền dân, sau rồi tự sắm lấy ghe-thuyền theo kiểu Tàu, vận-tải thông hành trong các đường sông, nhưng khi ấy gọi là các đường sông cũng còn mới, chỉ những nơi trong một trăm dặm phụ cận các khẩu ngạn mà thôi; đến năm 1876 cái điều-ước Yên-đài, Tàu đính ước với Anh, các đường sông cho người ngoài thông hành mở rộng cho đến khắp cả mọi nơi duyên giang, duyên hà, duyên bải không có khẩu ngạn thông-thương nữa; năm 1895 cái điều-ước Trung-Nhật ở Mã-quan thành mà tàu tây thu hồ chạy ở vận-hà và sông Ngô-tùng được cả; năm 1898, Anh với Tàu hội đính cái chương-trình đi tàu ở trong sông, mà tàu Anh đi lại tự-do khắp các ngả sông được cả; năm 1902 cái điều-ước Trung Anh thành, các nhà buôn Anh được ở nội địa Tàu thuê bến tàu, lập kho hàng, mà khắp cả nội-địa Tàu, chỗ nào tàu tây cũng đi tới được cả; đó là chưa kể tàu thuyền của Nga, của Nhật ở trong toàn cõi đông tam tỉnh tự-do đi lại, lại có phần được cái quyền phương-tiện đặc-biệt hơn là tàu thuyền chính của người Tàu nữa kia.

T.

Nhân dịp lễ Pentecôte, nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2462 đến ngày thứ ba 2 Juin 1925 mới ấn-hành.

Âu-châu điện-tín

(Indopacifi)

Ngày 30 Mai 1925

Việc Maroc tại thứ dân nghị viện

Thứ dân nghị-viện bàn về việc Maroc. Ông nghị-viên Bareiy ở Maroc về có khen ngợi công-cuộc của nước Pháp ở đấy. Mấy quận ngày hôm qua là cứu-địch của Pháp, nay cũng theo với quân Pháp mà đánh địch-quân.

Ông Painlevé nói chánh-phủ chỉ có một cái mục-đích bảo-hộ các quận ở Ouergha cho khỏi bị cướp phá mà thôi, chứ không có lòng nào định làm cho người Riffains bị chết đói.

Trước chánh-đoàn xã-hội bỏ 21 về quyết định không dự vào việc bỏ về tín-nhiệm chánh-phủ nói đại đa số vẫn trung-thành với cái chánh-sách hòa bình của tả đảng liên hiệp-đoàn, và tỏ ý phản đối mọi việc chiếm-lược.

Các chánh-đoàn khác của tả đảng liên-hiệp-đoàn cũng ưng chuẩn khoản ấy.

Như vậy, thì đại đa số ở nghị viện và chánh-phủ xem chừng đã hợp ý nhau hẳn rồi.

Chiến-sự ở Maroc

Ở miền tây, vẫn yên.

Ở miền giữa, quân thổ-trước đánh đuổi địch-quân, muốn tràn sang vào miền ấy.

Theo như lời báo Siglio nước Tây-ban-nha thì quân Pháp đánh quân Riffains làm cho quân ấy tổn hại rất nhiều. Số chết và bị thương cộng tới 1.700.

Tây-ban-nha với nước Pháp

Trong một bản công-văn, ông Primo de Rivera có nói nước Pháp và Tây-ban-nha không có dự-định việc gì khiến cho phải xin phép dụng binh tại các địa hạt thuộc về quyền Bảo-hộ của nước khác. Hiện nay hai nước vẫn điều-đình với nhau, và chánh phủ xét ra nên chăm chước với nước Pháp cho đạt được mục-đích, là một cách yên nước khỏi kéo lơn cả.

Nước Anh với nạn cộng-sản

Quan nội-vụ thượng-thư nước Anh có tuyên bố tại hạ nghị-viện rằng không có thể để cho bọn cộng sản ngoại quốc đến nước Anh mà truyền bá cái lý-thuyết của họ được. Kẻ nào kiếm cách có phép mà trốn vào nước Anh sẽ phải đem đầy.

Vì bộ đại-sứ nước Nga có tiếp được một bức thư dọa dẫm nên đem nay lúc nào cũng ở đấy có lính cảnh-sát canh phòng luôn luôn.

Việc chính-trị nước Bỉ

M. Max lập tòa nội-các không xong.

Tin Trung-hoa

Cái nạn đình công

Việc nhà may xợi Thanh-đảo và nhà máy thuốc lá Han-khẩu đình công lan rộng thêm ra.

Quân của Phùng quấy rối

Quân của Phùng ngọc-Tường khởi nghịch ở Sinhanafou (?), cướp phá các nơi. Hai chục người lính ký bị bắn. Người Âu-châu lánh ra cả rồi.

Trương-tác-Lâm đến Thiên-tân

Trương-tác-Lâm ở Bắc-kinh đã đến Thiên-tân.

Tổng chấp-chính trốn đi

Có tin đồn rằng vì Trương-tác-Lâm cầu Bắc-kinh thì tổng chấp chính trốn đi Thiên-tân.

Việc ở Cáp-nhĩ-tân

Các nhà buôn Trung-hoa ở Phụng-thiên xin bãi các chức đại-biểu thương mại của chánh phủ Xô-viết cho đến khi bàn giaoước thương mại Trung Nga ký xong.

(Indopacifi)

Tin Đường-kế-Nghiêu bỏ chạy

Mấy năm trước có tin đồn rằng Đường-kế-Nghiêu bị bách phải bỏ chạy trốn. Nay lại có tin rằng tin đó là tin đồn sai, vì Phạm-thạch-Sinh cầm tức Vấn-tổ-Minh (đốc quân Quí-châu) trái nước, bèn phao tin ấy nói là tự Viên truyền ra. Nhưng tin đó cũng là ức đạc đó thôi.

Đảng Trực-lệ lại muốn hoạt-động

Dư đảng thuộc về phái Trực-lệ càng ngày lại ra khỏi Bắc-kinh, trước đến Thiên-tân rồi đến Nhạc-châu. Tiêm tay sửng sọ trong đảng ấy ở Thượng-hải chia nhau trả một khoản tiền lớn là hai nghìn vạn đồng, để giao cho Ngô-bội-Phù chi dùng. Nếu vậy thì đảng Trực-lệ lại muốn hoạt động chăng.

Cuộc liên phòng năm tỉnh

Chính-phủ Bắc-kinh có tiếp được tin thám báo rằng năm tỉnh Hồ-bắc, Giang-tây, Hồ-nam, Chiết-giang, Phúc-kiến cùng định một bản hiệp ước liên phòng, nếu tỉnh nào muốn dự vào phải được năm tỉnh ấy đồng ý mới được.

Thái độ Trương-tác-Lâm

Vì mấy tuần nay Trương-tác-Lâm kéo quân vào cửa quan, chia đóng các nơi, khiến cho dư luận phải ngờ vực. Trương-tác-Lâm có tuyên ngôn rằng Trương kéo quân vào là cốt để bảo hộ chính phủ trung ương, chứ không có ý gì khác.

Hiện Phùng-ngọc-Tường cũng nhượng-bộ cho Trương-tác-Lâm, rút quân quốc dân ra khỏi Tây-nuễn kéo ra đóng giữ miền Trương-gia-khẩu, thấy vậy người ta lại chắc là Phùng-Trương không đến nỗi đánh nhau, vì có lẽ Phùng cũng biết hiện tình chưa đặt vào lực mà đối địch cùng Trương nên hãy chịu lại cho xong chuyện.

Mông-cổ phát hành tiền mới

Có tin rằng Mông-cổ hay mới sẽ phát hành một thứ tiền tệ riêng để thay cho tiền tệ của dân quốc. Nếu vậy thì Mông-cổ thực quyết ý muốn tự lập rồi.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI — Thưa ngài làm ơn chỉ giúp cho tôi một việc sau này:

Tôi là người Bắc-kỳ, năm 1921 tôi có buôn bán với một người Lào ở..... Khi mới bắt đầu buôn bán, thì tôi giao cho người Lào ấy một món tiền 160 đồng để mua cánh-kiến, hiện tên ấy có biên nhận trăm sáu bạc ấy bằng chữ Lào. Khi ấy có mua được cánh-kiến cho tôi sau người ấy lại lấy hàng hóa của tôi giá là 190 đồng, từ đấy tôi giao cho nốn 2 quyển sổ để giao-dịch với nhau. Khi giao hàng nhận hàng đều biên vào sổ, mà cái biên lại 160 đồng tôi vẫn giữ vì là tên Lào ấy không có vốn chỉ nhận hàng hay tiền của tôi để mua bán được lãi thì ăn mà thôi. Đến năm 1922 thì tên Lào ấy thôi không giao-dịch với tôi nữa. Khi tôi công sổ thì còn thiếu của tôi 22 đồng, tôi có thưa quan châu Lào ở..... thì tên ấy giả cho tôi được 35 đồng, biên còn thiếu 195 đồng nữa thì tên ấy bảo không biết, tôi hỏi đến 2 quyển sổ tôi giao khi trước đâu, thì tên ấy giả lời là đánh mất, nhưng kỳ thực là nó giấu 2 quyển sổ ấy, hiện mới rồi tôi có đơn kêu với quan tỉnh-trì đầu tỉnh..., bắt tên Lào ấy phải giả cho tôi 195 đồng và tiền lãi theo lệ buôn bán, và tiền phi-tổn nữa, nhưng ngài không xử, mà cũng khó gì hỏi rằng có còn biên lại chứng thực gì không? mà lại thấy đe rằng nếu còn thưa tên Lào kia nữa thì sẽ bỏ tù. Tình tôi thế quả xin ngài chỉ bảo cho, như thế thì tôi chịu mất món nợ ấy hay là còn có chỗ nào kêu được nữa không?

2 Tên Lào ấy lại kiện vu cho tôi buôn thuốc phiện lậu, và có súng-lục, đã quan trên sức trát nã tôi và cho tên Lào ấy mang 2 tên lính Lào và súng ống đi bắt tôi ở giữa đường, vì tôi ốm nằm ở đấy. Khi tên ấy gặp tôi khám xét tôi không có gì thì tôi bảo cho tôi nghỉ ở đấy, thì tên ấy cứ nhất-định bắt tôi phải đi, và trong khi đi đường thì tên ấy đánh đập người nhà tôi, như thế thì tôi có thể thưa được không? mà thưa thì thưa ở tòa án nào, vì tôi đã có làm đơn thưa tại tỉnh Lào cũng với cái đơn kiện nợ, kì không thấy xử làm sao cả.

LỜI ĐÁP. — Nên làm một cái đơn kể rõ đầu đuôi thế nào mà gửi thẳng lên quan Chưởng-lý Hanoi (M. Le Procureur Général à Hanoi) xét cho.

Ph. h.-L.

HÀI ĐÀM

Uống dầu hay sao?

Thầy thư-ký:

Này cụ chánh-hội, hai đồng bạc thuốc-phiện hôm vừa rồi, ta biên vào khoản nào cho được?

— Biên vào khoản dầu hỏa của hội-đồng thắp trong hàng năm ý mà.

— Không được, cụ ạ, khoản ấy đã tăng lên 6, 7 đồng rồi, nay lại tăng 2 đồng nữa, để rồi dân gian nó bảo hội-đồng uống dầu hay sao mà hết lắm thế.

Kim-phượng.

Tự do diễn đàn

Lời tổng-chung bài «tuyệt-bút» của Lê nhã-Khanh nữ-sĩ

(đăng báo số 2,441 ngày 8 mai 1925)

Tôi lấy làm buồn-rầu mà bảo cho rằng trong bài Tự-do diễn-đàn của tôi đăng báo ngày 2 mai 1925, vì in lầm câu «văn-tự đàn-bà» ra câu «văn-tự đàn-bà» thành ra ý-nghĩa rằng-nề; nay Nhã-Khanh trước khi từ bỏ diễn-đàn, trách tôi rằng ấy, vậy xin sẵn lòng chịu lỗi. Nương-nương lại chê cái nhan-đề cũng lệch-lạc với lòng bài tôi cũng sẵn lòng chịu lỗi nốt cho êm thấm chuyện. Nay chỉ xin nương-nương xét lại cho rằng tôi đã có lời nói trước rằng nhan-đề ấy là tôi mượn của Đạm phương nữ sử — Vậy cái lệch-lạc đó là bất-đắc kỉ-nhiên, vì tôi đã bình-luận bài xã-luận ấy của Đạm phương phu-nhân, thì tôi cứ theo, thì tiếp tất phải theo sát-sạt hết mạch-lạc từ đầu cho đến cuối, nghĩa là Đạm phương đi chữ «chi» tôi cũng phải đi chữ «chi», đi chữ «bất» tôi cũng phải đi chữ «bất» ; mà phàn-nhân chạy «lục-lăng bất-giác», tôi cũng phải theo «bất-giác lục-lăng», ấy cái lệch-lạc đó là nguyên-do của Đạm-phương là bậc «lão tiền sinh» của Lê-nhã-Khanh mới phát-minh ra, mà tôi vô-phúc mượn ai lỡ mượn chuộc dầu Ngô minh Sở, cho nên mang tiếng, là đáng kiếp cho tôi lắm lắm!

Trong bài bình-luận của tôi đăng hôm đó, chỉ cốt đem lời trung-trực, bổ chứng-cứ phân-minh, mà kiểu chính những phương-pháp cổ-điển của Đạm-phương nữ sử, cốt bền-tâm vững-bái cái tôn-chỉ của bà, là cái giáo-dục nữ-giới. Nhã-Khanh chưa nghe thông chuyện, đã lèo lên diễn-đàn, với trách tôi chỉ bênh bọn tu-mi mà khinh bỉ nữ-giới, thì cái ngộ điểm ấy bây giờ cách một khuỷt lỗi, ôi xin chiếu đã 4 chữ «Vô nhân thừa nhận», mà nhầm mắt bỏ qua đi vậy.

Nhã-Khanh chỉ vì có một vài đồng báo bàn về lẽ phải, mà đã vội muốn khảo thí khảo trí người ta kể nọ, dùng cả câu «Tôi chắc tài ông cao lắm!» để thử thách người, cũng là lời thử chí về-duyên, vì một lẽ: «Muu con đĩ trí học-trò» biến-hóa thiên-hình vạn trạng, biết nói làm sao cho xiết? hai nữa là thế-sự tuy trùng-trùng điệp-điệp, nhưng kỳ trung có tuy huyền-diệu chẳng-trường, ta uống một chén, ta ăn một miếng đều là tiền-định cả. Gia chi-dĩ đại phàm con người quyền-biến, biết giờ chiều nào che chiều ấy, phẩm nhiều trước mắt Nhã Khanh, chỉ là phường giả áo tôi com vô trí vô tà; có khi đi cày sâu cuốc bẫm, có khi đi viết mướn may thuê, có khi làn mồ-hôi, xách thới cha phần hết trong lòng ngoài xóm, mà vo-vét lấy ra ăng-ca thọ của thừa, có khi chỉ ở trước mắt vào cân-câu, cân bằng tại Xiếu-mẫn với lấy miếng cơm thừa canh cặn. Có khi phải tuyệt lương nước tinh, bo-vơ nơi đất khách quê người hình

như con chó nhà tang; có khi phải câm câm cụi cụi giết mình chiều mang, đứng đôi giép một, dãi dầu ở xó chợ ven đàng mà đỏ thân độ khẩu.....! Ôi! bắt phong trần đến thế đã là cùng mà chịu phong trần đến thế cũng đã là cùng! thì tưởng luận chữ « ái » của người quyền-biến, không thể lấy câu « thưa cô, không ạ » hay là « bẩm bà, có ạ » mà giải đáp tại ngang cho Nhã-khanh nghe được. Nhưng dám khuyên Nhã khanh chớ nên tự thị có mắt tinh đời, mà yên trí rằng những bậc « anh hùng cái thế » tất phải có cái bộ tịch « Ba-chi-ba-chích » phải có cái khẩu khí « ách-cha-la-ki-vin »; bậc « Toàn tri toàn năng » ắt phải là tay thạo đá bóng mùa « cao », phải siêng sớm sữa bắp « Nét-lê », tối sâm-banh « Mô ét ». Mà có chiều chiều chưa lặn mặt trời, đã lên kính trắng gọng vàng, thắng giầy dôn mõm ngóe lóc cóc đi quanh quan sát nhân-tình thế thái, hết phố này qua phố nọ, mới thực là « Trứ-danh biện-triết »; hay là ắt phải nay ký-thần bái xã, mai tô tượng đúc chuông, ngày kia giảng kinh Tam thánh, ngày kia rước mộ chúng sinh, mới thực là « đại đạo đức gia ». Mà cũng chớ nên quyết đoán rằng bao nhiêu người học-điện cưu-bình, tóc bói củ-hành, quần luống lá tọa đều là « anh đồ gàn » hết thảy.

Cứ ý riêng tôi, tôi cũng chắc rằng tài Nhã-khanh cao lắm! Nhưng xin can nương-nương chớ thấy kẻ sang bắt quàng làm họ mà chị em cười. Nương nương cổ-võ khoe bà anh-thư Ai cập, khen cô hiệp-nữ Nga-tư, cùng một xâu dài nữ-sỹ ở tận Bỉ, Anh, Phổ, Mỹ, thì có khác gì mấy cậu khóa « giả dò chi hồ » thường hy-thanh phụ-ảnh khen « hóng ». Dịch tượng Tam trú đời Phục-hy Hoàng đế, với mặc-người lưu-mã đời tam-quốc Khổng-minh? Ôi! « nhất khuyển phệ hình, bách khuyển phệ thanh », cái « rẻm » ấy đời nào cũng có! Ngao ngán thay!

Viện xôi ở ngoài thì xôi đã hỏng, viện bỏng của nhà thì bỏng cũng hư! Nhã-khanh tăng cả Thị Điểm, Xuân-Hương lên đầu lên cổ làm gương giáo-dục, đủ biết rằng tay này chẳng phải thiện-nhân, chẳng qua cũng « thị dục thâm nhi thiên cơ thiển » như lời tiên-thánh dạy. Vẫn biết rằng văn-chương « bi la da, bạch là tầng » « .. đứng tréo mà xem cái lên lèo... » « .... quân tử có thương thì đóng cọc.... » ấy, lắt léo có thần riêng, nhưng cái « lắt léo » ấy chỉ làm khoái chá cho làng « dê béo rượu nồng », chứ giữ sao cho khỏi làm đỏ mặt tía tai khách má đào thanh lịch? Vậy dám khuyên ai, dù có đủ mỡ văn-chương chăng nữa, thì nên đọc chuyện chàng Cuội chàng Lươn, mụ Trê mụ Cóc, còn vô tội hơn là bình văn bại lý thương luân, tỷ như thà ăn miếng khoai lang sần-sùa ngon lành, hơn là tham miếng mỹ vị cao lương có độc!

Còn gương « Thế gian vô nhị » của Triệu Ẩu, Trưng-Vương để lại, không phải là không tráng lệ nguy nga; nhưng chỉ tiếc rằng gương đó chẳng qua chỉ là một vầng bảo-quang tinh tinh sáng trăng một góc trời Nam, giữa lúc đêm thanh cảnh vắng, có sướng có êm quan mắt cho người ngắm cảnh trong lúc giờ lâu, mà kết cục lại vô ích vẫn là vô ích! Gia chi dĩ việc đồ vương tranh bá, tuyền là những chuyện « Ngất trời sát khí mơ màng » gây nên muôn sầu nghìn thảm về nỗi bao binh tổn tướng, cùng là cướp của đốt nhà, khiến con mất cha, vợ mất chồng, muôn dân hết cơm ăn nhà ở.... Thì cái gương « thời-thế » ấy không sao soi được, mà cũng không nên ngắm lắm mà chơi. Tưởng người thục-nữ đã có chồng con, cũng nên thể tất câu « trai thì loạn, gái thì bình », chớ nên xui trẻ chơi dao mà tội nghiệp! Vậy dám khuyên Nhã-Khanh dù có « nhiệt tâm với thế đạo » mảy may chẳng nữa, thì chỉ bằng lo việc hiện-thời là việc tu, tề: đóng sưu cho chồng, chùi mũi cho con, quét nhà cho nên, nấu cơm cho chín, có lẽ lại làm gương hữu ích cho bè bạn chị em hơn là la-hỏi-la-hới tấp-tểnh « múa tay trong bị » về việc « Trị-quốc bình thiên hạ » của bà Triệu bà Trưng cũ kỹ đã mấy ngàn năm về trước!

Bàn về giáo-dục, nương-nương đã vơ quàng vơ xiên, chạy lồn tạp, tạp lẫn chạy như vậy, lại còn cả tiếng hô hào rằng « trắng-trắng tím tím » sau này sẽ đúc nên đấng anh quân lương tướng, đẻ ra bậc cái thế anh hùng!!! Chức-trách nặng nề thay! mà khẩu khí cũng « ách-cha-la ky-vin » thay!! . . Ôi! « Chuông khánh còn chẳng ăn ai, mảnh cong mảnh chĩnh quăng ngoài rặng tre »!!! Một lời rõ dại nương nương nói đó, không những là đủ gây nên vạ-miệng cho mình, mà lại thừa làm cho con em lạt hết tấm lòng tôn-quân thân-thượng! Hỡi ơi, thương thay!

Tôi còn mang-máng nhớ rằng Nhã khanh dạy tôi mở sử ra mà coi cái « xấu » của tu-my, nhưng cái « xấu » của bọn tu-my không đáng biên vào sử, kể cũng còn nhiều, vậy bất tất phải mở sử-xanh ra mới thấy loạn-thần tặc-tử. Song, câu chuyện tôi hầu Đạm-phương bữa đó là chuyện riêng về giáo-dục, có phải đâu là luận về « Lục-súc tranh công » mà Nhã-khanh ra sức ra hơi « mẹ hát con khen », sói móc đến cả đống thịt nát xương rơi từ kiếp trước, mà ty-nạnh phân bì cho ra số ít số nhiều? Ôi! cái đó đủ biết Nhã-khanh uống nước không chừa cặn vậy!

Nhã-khanh thấy tôi dẫn nhiều chứng cớ khắt khe hầu chuyện Đạm-phương, đã vội chê tôi là độc-ác, thì ra nương nương quên bẵn rằng tôi đây chỉ lành với bụt mà tôi không nhụt với ma, như lời tôi nói cùng Đạm-phương bữa ấy. Vậy thì « Độc-ác kẻ tu-hành hơn hiền-lành quân kẻ cướp ». Tôi nghiễn rằng mặt sát lũ tiền-nhân để giữ-gìn vị-trí cho các bà quân-tử, chẳng qua như người điền viên ra sức khẩn-hoang bụi cây gai-góc để vun trồng chướng đóa chi lan. Thì cái « độc-ác » ấy tưởng là việc nghĩa cử toàn quốc nên làm, dù ông « cần cơm không vỡ », ông « cột thỏ sau khu », dù ông « mắc mẫn vợ » ông « râu quặp vào », và sau cùng là ông Lê-nhã-Khanh (tôi mới riêng) cũng nên phấn khởi lòng mà a-tòng vào việc « vị bụt trừ ma » cho đời mới phải!

Việc đã là việc nghĩa, thì Cứa « voi xé nghé đâm » sớm biết điều ra, phải nên lặng tiếng im hơi mà chịu tội trời. Hèn mà, quái lạ làm sao! Nhã-khanh lại lồng phách nổi tam bành lục tặc, cào sứt sẹo cả Tăng-tử Tử-tư, xé tan tành cả thất-xuất, tam bất xuất mà kháng cự lại nhiều lời vô-ý??? Rồi lại hăm hăm bày khuôn nung máy đúc, chà-cha lác-lác, la-liệt đúc ra ba rẫy bẩy hàng, nào vua, nào chúa, nào chó, nào lợn, nào bò, nào trâu, nào « anh đồ gàn »!!! Ôi! Sỹ-vương-tiên tiên-sư hỡi-hỡi! Đồ-gàn có tội tình gì, mà Nhã-khanh coi rẻ coi khinh một cách quá đáng như vậy? Kém nhau ba chữ « anh sờ (s) em lờ (l) » chăng??? Kém nhau cái quần bồ đương, cái áo cổ lá, cái khăn xếp nếp chăng??? Ôi! coi cái nết « lăng-loàn » có một không hai của nương nương đó, đủ hiểu nương nương là người « vô phụ vô quân », đủ biết rằng phần óc « tự do bình-đẳng » của nàng đã đóng thành cóc thành chai, băm không lỗ, bổ không vào, ném ao không chìm vậy! Thôi! « cha sinh con trời sinh tính », bây giờ tôi biết trách ai? Mà tạo-hóa ai-oán chi lắm mấy??

Sực nghĩ đến câu « Tạo-hóa ái-oăm » của Nhã-khanh vô ý « phát-minh » ra bữa 8 mai vừa rồi, mà tôi lại sợ thay cho khách hồng nhan, vì « hữu tài vô duyên », « hồng-nhan bạc mạng » là cái lẽ thường trời đất. Vậy, hỡi người tuổi trẻ đầu xanh, ai được thập toàn, chưa đui chưa què, chớ vội khoe rằng lành vậy.

Này ta lấy mắt thợ thêu mà phê-bình áng-văn « Tuyệt bút » Nhã khanh xây đó, trừ cái bề dài đáng ghi kể ống kể, thực có cái đặc sắc đáng khen là: « cá-trôi chạc-đa » mà lẫn tên nhiều « cây rau-má lá rau-muống »! Mỗi người mỗi vẻ cũng hay thay! Muốn cho khỏi khiếm nhã với nương nương, thì tôi xin lạm phê là « Toạp cầm văn chương » cho nó nổi! Đành rằng, bẻ về lý thì đa ngôn đa quá, là cố nhiên rồi; nhưng xét về tình, thì thực đáng thương cho nàng là nông-nổi vô-tâm. Tôi đây cũng xét-xa lòng về hai chữ « vô-tâm » mà viết mấy lời này không phải là có ý « đánh đòn » ai, nhưng cốt để khuyên thiện-nam tín-nữ thập-phương, theo kinh Phật giáo, cùng lấy tám chữ « Vô tâm vi ác, tuy ác bất phạt », cho rằng khỏi bẽ bàng hổ thẹn đời đời.

Riêng về phần tôi, cũng xin thành tâm trích lục đoạn văn « Thập-loại chúng sinh » sau này làm lời Tống-chung một áng văn-chương « Tuyệt bút » của Lê-nhã-Khanh để lại, gọi là con người có thủy có chung:

Vậy thì: Nam-vô A di đà-phật!
Nhờ Phật lực uy-linh dũng mãnh,
Trong giấc-mê phút tỉnh chiêm-bao!
Mười loài là những loài nao?
Bảo nhau già trẻ cùng vào nghe kinh!
Kiếp phù sinh như hình bào-ảnh;
Có câu rằng: « vạn cảnh giai không ».
Ai ai lấy phật làm lòng,
Tự nhiên xiêu thoát ở trong luân-hồi!

Nay kính tống
N. X. T. (Hà-tĩnh)

VIỆC HANOI

Nhân dịp lễ Pentecôte, nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2462 đến ngày thứ ba 2 Juin 1925 mới ấn-hành.

Thời-tiết

7 giờ	27 độ
15 giờ	29 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.		15	90
nhì,	—	15	52
ba,	—	15	20
Thóc hạng nhất,	—	8	90
Bắp ngô	—	10	52

Giá bạc. — Kể từ ngày 30 Mai 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 20.

Thị giá quốc trái. — Ngày 28 Mai 1925: 44,60 — 53,90. — 46,35. — 45,60. — 67,30.

Nghỉ lễ Pentecôte. — Nhân dịp lễ *Pentecôte* các phòng giấy tại phủ Toàn-quyền và phủ Thống-sứ cùng các công sở đều đóng cửa suốt ngày thứ hai tới này.

Trong ngạch các quan cai-trị. — Quan cai-trị hạng ba Romanetti công sứ Yên-bay đổi đi công-sứ Phúc-yên thay quan cai-trị hạng nhì About về nghỉ.

Quan cai-trị hạng ba Charoulart tại phủ Toàn-quyền nay đổi đi công-sứ Yên bay thay quan cai trị Romanetti.

Thi bằng Cao-đẳng tiểu-học Pháp Việt. — Kỳ thi bằng Cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt tức là bằng Thành-chung Pháp-Việt cũ sẽ bắt đầu từ ngày thứ ba 2 juin, hồi 7 giờ rưỡi sáng, tại trường Bảo-hộ Hanoi.

Cải chính. — Trong số báo ngày hôm qua bản quán có đăng tặng báo *Eclaireur* đến thứ hai này ra đời, nhưng thứ hai lạ nhằm vào ngày lễ cho nên phải chậm lại một hôm là thứ ba 2 juin mới ra được. Như vậy những ông nóng ruột đọc báo ấy lại phải đợi thêm một hôm nữa. Vậy nay cải-chính cho đúng.

Ngạch công-chính. — M. M. Đặng-đình-Nha chuyên-môn tá sự hạng nhì ngạch công-chính, tòng sự tại sở Lục-lộ Bắc-kỳ nay đổi vào nha công-chính giám-đốc Đông-pháp.

M. Trần-quang-Văn, chuyên môn tá sự tập sự, nay bổ vào sở Công chính Bắc-kỳ.

Hai tối thứ xe đạp luôn. — Cuộc xe đạp tối thứ bảy trước không hành, vì gần đến lúc thì lại có hạt mưa, bởi vậy hội lại phải hoãn đến tối thứ bảy này. Vậy mong rằng tối hôm nay trời tạnh ráo cho để công-chúng khỏi phải trở về không.

Chương-trình tối thứ bảy này vẫn để nguyên như chương-trình thứ bảy trước.

Còn chương-trình tối chủ nhật thì lại vui nữa vì có mở thêm cuộc bơi.

Tòa án Đại-hình. — Hôm nay tòa án Đại-hình xử việc sau này:

Ngày 29 tháng tư năm 1924 có hai tên Khách là Hồ-Sáo và Hồ-luong-Cong ở Moncay đi tàu *Kong-wo* đến Haiphong thì bị bắt ngay và khám trong mình thấy mang 1400 cái giấy bạc giả mà toàn là giấy 5 đồng cả. Chúng để ở túi áo cóc mặc trong mình mà ngoài mặc phủ nhiều áo. Giấy bạc giả đó là chúng mang ở bên Tàu sang. Khi ở bên Tàu sang đến Moncay thì chúng dùng thẻ tùy thân của người khác, để tiện sự đi lại ở xứ Bắc-kỳ. Tên Thong-nhian-Fan là lý-trưởng làng Lạc-phú ở Moncay lấy thẻ của con trai là Thong-huong-Lan đưa cho tên Hồ-Sáp mà tên Hồ-yoc-Theng tức Hồ-ngọc Đình là lý trưởng cựu ở làng ấy lấy thẻ của tên Hồ-châu-Cong (tên này vẫn ở bên Tàu) cho tên Hồ-luong-Cong mượn tên Ho-yoc-Theng hiện trốn chưa bắt được

Những tên can phạm chưa can án bao giờ.

Tòa án Đại-hình xét xong tuyên án phạt tên Hồ-Sáp, Thong-sương-San Hồ-luong-Công mỗi tên 20 năm khổ-sai, tên Thong-nhian-Fon tức Thong seah-Ia 10 tháng tù và tha cho Thong sương-San vì xét là vô can. Còn tên Hồ-yoch-Theng tức Hồ-ngọc-Đình khi nào bắt được sẽ xử.

Ai tín. — Bản-quán được tin buồn rằng cụ Bà Lê-thị-Luyện, mới tạ thế tại quí xá, số 70, phố hàng Bông thợ Nhuộm. Đến sáng mai hồi 6 giờ sẽ làm lễ cất đám. Vậy xin có mấy lời kính viếng cụ và chia buồn với quí quyến.

LỜI CÁO-PHÓ

Chúng tôi lấy làm buồn rầu đau đớn và kính cáo cùng các cụ, các ông, các bà biết cho rằng thân mẫu, tổ mẫu, tằng tổ mẫu chúng tôi là:

Bà cụ Bà LÊ-THỊ-LUYỆN
Hưởng thọ 73 tuổi

Đã tạ thế sáng hôm 30 Mai 1925 hồi 5 giờ sáng — Đến 6 giờ sáng ngày 31 Mai 1925 thì làm lễ cất, an táng tại địa phận làng Phương Liệt tổng Hoàng-mai, huyện Hoàn-long, Hà đông.

Thừa trọng tôn: Trần-mộng-Lân vợ và con.
Cô ai-tử: Trần-mộng-Lan vợ và con.
Cô ai-nữ: Trần-thị-Ngọt.
Nội tôn: Trần-thị-Nhung và chồng
Trần-thị-Phục
Trần-thị-Sâm
Trần-thị-Liên
Nội tằng-tôn: Trần-mộng-Long
Đồng gia quyến kính cáo

CINÉMA PATHÉ
HANOI

Bắt đầu từ tối thứ sáu 29 Mai 1925, tại rạp chớp bóng Ciména Pathé Hanoi sẽ chiếu phim ảnh tiểu thuyết 8 hồi

« TRIBOULET »

TRIBOULET! đứng đầu tích chuyện này là một vị chung thần hết lòng với nước, ngăn cấm vua (chụ) được nhiều phen khốn đốn, dắt trọn được trinh-tiết của con gái nuôi mình khỏi phải ô danh.

Tích chuyện đã hay, cách đóng trò lại khéo!!!

Phim ảnh này có một không hai!!!
Mời quý-khách đến xem cho đông.
Kẻo hoài!!!

BÁN ĐỒ ĐẠC

Bàn ghế buồng ăn, giường tủ buồng ngủ, tủ gương bát đĩa, vân vân, máy ảnh. Giá cực hạ.

Hỏi tại: 2 A, Boulevard Henri Rivière prolongé.

BÁN CHỊU

Các thứ Tủ sắt đựng bạc, có đủ các thứ kiểu lớn nhỏ, khóa kín, có combinaison, được trả tiền làm nhiều hạn, xin mời đến hay là viết thư về hỏi nhà « LA PERLE », 11 & 13, phố Tràng-thi (Rue Borgnis-Desbordes) Hanoi, và ở đấy có bán cả các đồ chơi bày trong nhà làm quà tặng đồ biếu, thật đồ quý đẹp và sang trọng.

Mời các quý-khách chiếu-cố cho.

HIỆU BÀO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

CẦN CAO

Nay bản-hiệu lại cần mua nhiều phiếu quan như lũ: 4o/o, 5o/o, 6o/o cùng là phiếu Đông pháp 50 đồng.

Vậy ngài nào có muốn bán, xin chiếu-cố đem lại ngay cho.

FONDERIE TONKINOISE
HOÀNG-XUÂN-LAN
Avenue Henri d'Orléans
(Cuối ngõ Trạm tại Hanoi)

CHIÊU HÀNG!

Kính rợp rất đẹp và rẻ vành dựa đồi-mồi gọng mạ vàng, thượng hảo hạng giá 1$80 và 1$00
Toàn đồi-mồi, mắt thủy tinh 0$50
Hộp a lu-y-om 0$80 cước 0$20

PHAN-BÁ-CAN
82 bis, Rue du Chanvre, Hanoi

PHÒNG-THĂM-BỆNH

của quan
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thượng thụ độ ngữ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd Ai-cập Huế.

Ngoại khoa, hoa-nh, chữa mắt và các thứ bệnh liệu bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: GIÁ 1$50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 22
GIẤY NÓI SỐ 286

CÓ ĐI MỚI BIẾT:

Hiệu V. DEMANGE, 40, phố Henri d'Orléans, Hanoi, hiện có nhiều thứ vải mùa nực và các thứ người Nam hay dùng, giá rất hạ. Mời các quý-khách lại xem thì rõ.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$90
油肝魚丸
早飲式兩粒飲式兩粒飲油倍食

DÙNG KHÔNG HẾT, MUỐN BÁN BỚT:

Gỗ trắc phiến, gỗ trắc vụn;
Salon, tủ-chè, sập toàn bằng trắc

Hỏi tại, số 20, phố Tiên-tsin. Buổi trưa từ 12 giờ đến 2 giờ. Buổi chiều từ 6 giờ đến 7 giờ

Muốn bán xe ô-tô « Citroën » thượng bảo hạng, còn mới.
Hỏi tại: 40, Bd Gia-Long.

Số 202

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Triều cái nói:

— Phải đấy! Mau mau lấy dao và lò than ra đây, để xẻo thịt đem nướng chả mà uống rượu, cho hả cái lòng căm tức của *Tống* đại-huynh.

Lý quì tay cầm con dao nhọn, nhìn *Hoàng-văn-bính*, rồi cười mà bảo rằng:

— Khi mày ở nhà trong *Sái cửu* tri phủ, chỉ hay bày đặt trò này chuyện nọ để hãm-hại người, Bây giờ mày muốn được chóng chết, nhưng ông bắt mày phải chết từ-từ.

Nói xong, liền cầm dao nhọn cắt đùi *Hoàng-văn-bính*, chọn mảnh thịt nào ngon thì đem đặt lên hỏa-lò than mà nướng chả, rồi thái ra từng miếng để nhắm rượu.

Khi cắt hết thịt rồi, bấy giờ *Lý-quì* mới cầm dao mổ bụng, moi bộ lòng ra, để dâng làm « tỉnh tửu thang » cho các vị đầu lĩnh.

Các vị đầu-lĩnh thấy giết được *Hoàng-văn-bính* rồi, đều kéo vào chốn toạ-đường để cùng nhau chúc mừng *Tống-giang*.

Bỗng thấy *Tống-giang* sụp quì xuống đất. Các vị đầu-lĩnh cũng vội-vàng đều quì cả xuống mà đồng-thanh hỏi rằng:

Có điều gì, đại-huynh cứ truyền bảo cho biết, anh em chúng tôi xin vâng mệnh.

Tống-giang nói:

— Kẻ hèn-mọn này từ thuở nhỏ học nghề làm lại, chỉ muốn kết-nạp với các vị hảo-hán trong thế-gian, tìm vì lực bạc tài sơ, không kéo thừa-tiếp, cho nên chưa được thỏa cái chí sinh-bình vậy. Khi bị đày ra *Giang-châu*, đi qua *Lương-sơn-bạc*, *Triều* thiên-vương cùng các vị hảo-hán đây, cố tình giữ tôi, tôi rất lấy làm cảm-tạ, nhưng còn muốn tuân lời nghiêm-huấn của thân-phụ cho nên tôi chưa chịu theo. Chẳng qua cũng là trời giúp cơ-hội, khiến trong khi đi đường qua sông *Tầm-dương*, lại được gặp biết bao tay hảo hán. Không ngờ tôi ngông-cuồng viết mấy câu trong khi say rượu, để làm di-lụy cho *Đới* viện-trưởng, xuýt nữa nguy đến tính mệnh, may nhờ có các vị hảo-hán, không nề hiểm-trở, xông vào hang hổ mà cứu vớt cho, lại còn giúp sức báo thù cho kẻ sống thừa này nữa. Nay tôi đã phạm một tội rất lớn, làm náo-động hai chốn châu-thành, thế nào chúng cũng dâng biểu tâu với triều-đình thì tất tôi phải theo về *Lương-sơn-bạc* mới được yên việc. Nhưng còn các ngài đây, chưa biết ý-tứ thế nào, nếu bằng lòng cùng đi thì xin thu-thập đồ hành-lý rồi lập tức đi ngay; hay là không bằng lòng đi, cũng xin tùy ý, chỉ sợ việc phát-giác ra, lại bị...

Nói chưa dứt lời thì *Lý quì* vùng đứng dậy mà bảo rằng:

— Đi tất cả! Đi tất cả! Nếu ai không đi thì tôi cho một nhát búa đứt làm đôi là xong!

Tống-giang nói:

— Sao hiền-đệ lại nói những câu thô-mãng như thế. Việc này tất phải để anh em tâm đầu ý hợp, mới có thể cùng đi.

Mọi người đều nói:

Ngày nay ta giết chết biết bao nhiêu quan-quân, làm náo động bao chốn châu-thành, tất thế nào chúng cũng phải dâng biểu tâu với triều đình, khởi binh đi đánh, vậy nếu ta không theo đại-huynh đi, để mà cùng nhau sống chết một lòng thì còn biết về đâu bây giờ!

Tống-giang mừng-rỡ, cảm tạ mọi người. Ngay ngày hôm ấy, sai *Chu-quí* và *Tống-vạn* trở về báo trước cho sơn-trại biết, rồi chia làm năm toán để kéo quân ra đi.

Toán thứ nhất: *Triều-cái*, *Tống-giang*, *Hoa vinh*, *Đới tôn* và *Lý-quì*; toán thứ hai: *Lưu đường*, *Đỗ-thiên*, *Thạch-dũng*, *Tiết-vĩnh* và *Hầu-kiện*; toán thứ ba: *Lý-tuấn*, *Lã-phương*, *Quách-thắng*, *Đồng-uy* và *Đồng-mãnh*.

Toán thứ tư: *Hoàng-tín*, *Trương-thuận*, *Trương-hoành* và ba anh em nhà họ *Nguyễn*, toán thứ năm: *Mục-hoằng*, *Mục-xuân*, *Yên-thuận*, *Vương-nụy-hổ*, *Trịnh-thiên-thọ* và *Bạch-thắng*.

Trong năm toán ấy, cả thảy hai mươi tám vị đầu-lĩnh, đem hơn một nghìn quân. Bao nhiêu của-cải nhà *Hoàng văn-bính* đều đóng lên xe tải đi. *Mục-hoằng* đem cả *Mục* thái-công cùng gia quyến, của-cải trong nhà cũng vận đi tất cả.

Trong bọn trang khách, ai không bằng lòng đi thì cấp tiền bạc cho để mà đi tìm chủ khác, ai bằng lòng xin đi thì cũng cho theo.

Bốn toán trước đều đã lục-tục đi cả, còn toán thứ năm thì *Mục-hoằng* thu-xếp xong, liền phóng hỏa đốt hết trang-viện, rồi cũng đi nốt.

Trong năm toán quân ấy tiếng đường kéo nhau về *Lương-sơn-bạc*, mỗi toán cách nhau độ hai mươi dặm. Hãy nói chuyện toán thứ nhất: *Triều-cái*, *Tống-giang*, *Hoa-vinh*, *Đới-tôn* *Lý-quì*, năm người cưỡi năm con ngựa, áp-giải các thứ xa-trượng đi trước.

Đi trong ba ngày, đến một chỗ kia, tên gọi *Hoang-môn-sơn*. *Tống-giang* dừng ngựa nói với *Triều-cái* rằng:

— Ngọn núi này hình thế hiểm trở, tất thế nào cũng có một đảng giặc lớn ở trong. Ta nên sai người giục toán quân sau mau mau tiến lên, để cùng đi qua một thể.

Nói chưa rứt lời thì bỗng thấy ở phía sườn núi trước mặt có tiếng chiêng chống vang trời. *Tống giang* bảo rằng:

— Tôi vừa nói có sai đâu! Nhưng chớ nên chạy, cứ đợi toán quân sau đến, rồi sẽ cùng nhau giao chiến.

Hoa-vinh rút tên mở cung cầm sẵn ở tay. *Triều-cái* và *Đới-tôn* mỗi người cầm một ngọn giáo. *Lý-quì* hai tay cầm hai lưỡi búa để hộ-vệ *Tống giang*. Mọi người giục ngựa cùng tiến, bỗng thấy chân núi kéo ra một bọn bốn năm trăm quân lâu la, có bốn vị hảo-hán đi đầu.

Bốn vị hảo-hán ấy tay cầm khí-giới, quát to lên mà hỏi rằng:

— Các ngươi quấy rối phủ *Giang-châu*, cướp phá thành *Vô-vi-quân*, giết hại biết bao nhiêu quan-quân và trăm họ. Bây giờ các ngươi định rút về *Lương sơn-bạc*, nhưng bốn chúng ta đợi các ngươi đã lâu, các ngươi muốn được sinh-toàn thì nên đem *Tống giang* mà nộp bọn ta vậy.

Tống-giang nghe nói, vội-vàng chạy ra quì xuống dưới đất mà đáp rằng:

Tống-giang này bị người hãm-hại, oan-uổng không biết đường nào. Nay nhờ các vị hảo-hán bốn phương đem quân đến cứu tính-mệnh. Còn như đối với bốn ngài đây, chúng tôi không biết có tội-lỗi gì, dám xin bốn ngài rộng lượng, hải-hà mà khoan-thứ cho cái thân sống thừa này.

Bốn vị hảo-hán ấy trông thấy *Tống-giang* sụp quì, vội-vàng xuống ngựa, vất khí-giới đi, lật đật chạy đến, cũng cúi lạy dập đầu mà thưa rằng:

— Bốn anh em chúng tôi, bấy lâu vẫn nghe cái đại-danh của ông *Cập-thời-vũ Tống-công-minh* ở *Sơn-đông* mà tiếc rằng chưa được dịp nào để bái kiến. Sau nghe tin đại-huynh bị giam cầm tại *Giang-châu*, chúng tôi đang bàn nhau muốn đem quân về phá ngục...

(Còn nữa).

ĐỒNG-HỒ
BAO TÁY
BỌC VÀNG
Mặt số kim có chất dạ-quang
BẢO HÀNH 20 NĂM
Giá......... 11$50
Bán tại hiệu:
A. PERROUD (Nhà xanh)
30, Phố Paul Bert, — HANOI

Khi trong mình có rần ngứa thì đừng có quào gảy trầy da lấy Pommade Cadum thoa thì hết tuyệt.

金泰正號獅子
名茶

TRÈ ĐẦU XUÂN CHÍNH HIỆU KIM-THÁI ĐÃ TỚI

Bản-hiệu mới nhận được các thứ trè chính ở Vũ-gi-sơn mới sang, nào được nước được hương, các ngài đã dùng qua chè của bản-hiệu, vậy xin quí bộ chiếu-cố cho lấy làm hân-hạnh lắm. Xin tạm kể ra vài thứ để các ngài rõ.

Kim-thái, Lâm-mậu, Thiên-thái,
Công-thái, Tam-hỷ, Tam-nguyên,
Như-ý, Ngũ-phúc, Minh-thái,
Kim-mậu.

KIM-THÁI
HANOI: Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.
2101

NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine
Giá 1$30 một hộp

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người. bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofal
0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền lẻ 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán. Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho; hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ [illegible]

Lại chuyện ả đầu! — Giá cứ mở riêng một cột báo mà nói toàn chuyện chị em thì cũng không sao hết được, chung qui chỉ ở cái con *tinh-hờ* nó xoay tít các chị em khiến cho những ai ở trong cảnh quê người đất khách lắm lúc cũng đau đớn lòng vì cái duyên kiếp đoạn-trường! Thương thay!

Tối hôm thứ năm vừa rồi, ở trên con đường phố Văn-chương (Khâm-thiên) vào khoảng [illegible] 12 giờ, bóng người vắng ngắt, thỉnh thoảng có chiếc xe vụt chạy qua, cùng cái bóng đèn ở một vài cửa sổ nửa khép nửa đóng, xuyên ra ngoài phố, một vài câu [illegible] lòng quan, mấy tiếng bông đùa trêu ghẹo khách; ay day! cái cảnh êm-đềm tịch-mịch ở phố Văn-chương hôm đó là thế, mà bỗng nhiên thấy một chiếc xe tự mạn Thái-hà đi lại, trong có một người đàn-bà, khi đi đến cửa một nhà kia đỗ dừng ngay lại, xuống xe gõ cửa nói: «ông X. ra có ai hỏi gì». Nói xong, cửa ngỏ, một quan viên quần áo ngắn, mặt đỏ gay, ở trong nhà bước ra, người đàn bà túm ngay ngực áo lôi lên xe, sau lúc đó lại có một chị em cũng ở trong nhà bước ra; người đàn bà trên xe thấy chị em kia liền ca một bài cổ-bản, người chị em bực mình cũng lý một chập gao duyên; thế là tự đó một người đàn bà ngồi trên xe cùng một quan với một chị em kia, cứ miệng ca chân bước, bánh xe quay, mà hát một chầu toàn ở dọc đường, tự Khâm-thiên cho tới Thái-hà-ấp. Câu chuyện như thế ai nghe cũng bảo quan ngồi xe kia là bị sư-tử tóm về mà người đàn bà ngồi xe cùng quan là vợ của quan, nhưng không phải, người đàn-bà ngồi xe đó cũng là một chị-em ở trong xóm Thái-hà mà là nhân-tình thân của quan b bắt đó! ôi! nghĩ tới cái chữ tình đó mà lắm lúc chán chường xuân, chị-em khéo vờ chi để mê hoặc lòng ai mãi thế? mà vị gì một cái mối tình *giời-ơi* đó mà nỡ vật cái thân trồng bỏi, mà ca tụng nhau, mà nhiếc mắng nhau, mà tặng cho nhau ăn hầu bết những của ngon vật lạ trên thế-giới, không biết rằng cái công-gắn-bó của ai có được thành cái «*duyên tam-cố*» hay lại như dã-tràng xe cát bể Đông?

Kiếp tu đã chót vào vòng,
Khách tình phải gỡ cho xong tơ tình
Nghĩ rồi mà kinh!

Tâm-Dương khách

Ai tín. — Bản-quán được tin buồn rằng bà Ng-tại-Bốn là nội-tướng ông Ng-văn-Tuấn mới tạ-thế sáng ngày 30 Mai 1925 tại quí-xá số 12 Cité Immobilière.

Đến 3 giờ chiều 31 Mai sẽ làm lễ cất đám, an táng tại nghĩa-địa nhà Chung. Vậy xin có lời kính viếng bà và chia buồn cùng qui-quyến.

LỜI CÁO PHÓ

Chúng tôi lấy làm buồn rầu đau đớn mà kính-cáo cùng các cụ, các ông, các bà biết cho rằng: phu-nhân, thân-mẫu chúng tôi là:

Mme NGUYỄN-THỊ-BỐN

tạ thế sáng 30 Mai 1925. Đến 3 giờ chiều mai 31 Mai 1925, thì cất đám, an táng tại nghĩa địa nhà Chung.

Quả-phu: Nguyễn-văn-Tuấn,
Ai tử: Nguyễn-văn-Lộc, Nguyễn-văn-Thọ, Nguyễn-văn-Tiến.
Ai nữ: Nguyễn-thị-Phúc, Nguyễn-thị-Kim, Nguyễn-thị-Chi, Nguyễn-thị Lan.

Đồng gia-quyến kính cáo

Xe đè chết người lại đem chôn giấu — Theo lệnh quan Biện-lý sở mật-thám đã cao xét về một bức thư nặc danh tố-giác rằng một chiếc xe ô-tô đè chết một người ở chỗ gần ga Đình-dù, rồi đem chôn ngầm đi.

Bán thịt lợn không có dấu của lò sát-sinh. — Tự lâu nay, sở mật-thám được tin rằng trong thành-phố có kẻ đem bán những thịt lợn không có dấu của lò sát-sinh, bởi vậy vẫn gia công dò xét, thì mới đây có bắt được quả tang tại nhà một người hàng thịt phố Mới, có hai con lợn ốm vừa giết gần xong, sắp sửa đem bán. Như vậy ăn thịt chẳng nên cẩn thận du?

Thăng chức. — M. Phan-Dưỡng, thư-ký hạng tư, ngạch Ai-lao, nay được thăng tam-tá hạng năm.

HỘI CHỢ HANOI

Năm nay sẽ bắt đầu khai cuộc Hội-chợ từ ngày 29 Novembre đến 13 Décembre 1925.

Quan phủ ăn kỷ phần. — Bản quán tiếp được bài sau này:

Làng C. X. N. thuộc về thành-phố Hanoi, dân làng phần nhiều là người canh nông tàm tang cả, hiện từ xưa đến nay vẫn thuê của thành-phố một khúc bãi để dân lấy chỗ làm ăn. Mấy năm nay giời làm tai biến, tang điền thương hải, ruộng nương lở mất quá nửa không còn đủ để làm ăn. Nhà cửa thì phải thiên đi nơi khác, ai đi chơi đến chỗ ấy, trông [illegible] cũng phải ngậm ngùi than thở.

Đất lở nhiều, thuế năm nay lại tăng là vì quan Đốc-lý muốn lấy lẽ công bình bắt phải chịu như thuế các bãi khác, dân giai cũng biểu cả nên không dám kêu ca. Song hiềm vì đất thuê ấy mấy người đàn anh đứng lên thay mặt dân ký tờ hợp đồng với thành-phố để đem về chia ra kỷ phần cho dân giai làm ăn, không được công bằng; kẻ nhiều người ít, mà thuế nhất loạt phải chịu như nhau. Dân giai đã họp nhau làm đơn kêu với những người huynh trưởng xin chia lại cho công bằng, song nghe như trong những người đàn anh ấy phần nhiều không muốn chia lại, vì chia lại cái tư lợi ông có ít nhiều thiệt. Không những thế lại còn có người viện lẽ rằng: «đứng trưng của thành phố rồi về cho thuê lại, ai không thuận thì giả đất». Song những người ấy không hiểu rằng «Thành-phố cho dân làng C.X.N. thuê cái bãi ấy để canh tác, mà mấy người đứng ký hợp đồng ấy là thay mặt dân, chứ không phải là thuê riêng được để về cho tư lợi. Thế mà không nghĩa sự công bằng, cái đơn của dân giai kêu thành không hiệu nghiệm. Nghe như họ kêu không được thì họ phải làm đơn kiện nại tới quan trên, để ngài xét sự công bằng mà truyền cho những người có trách nhiệm phải quân phân lại cho công minh. Mong rằng quan trên sẽ lưu tâm tới cho dân giai thì thật là một cái hạnh phúc của bọn lao động cần lắm lắm vậy.

C. C. lai cảo

Quân lên cửa — Hồi 8 giờ sáng hôm nay, có một đứa thừa cơ lẻn vào một nhà ở phố Duvigneau lấy một đôi giầy tây đen và cái áo the. Khi nó vào thì có một đứa bé sốt nằm ở giường, nó hỏi đứa bé thấy mẹ mày đi đâu, đứa bé nói thầy tôi đi làm, mẹ tôi ở dưới nhà, rồi nó xoa đầu đưa bé bảo sốt nên đắp chăn kín mà nằm, kẻo gió má. Chợt có người dưới nhà lên thì nó đã xa chạy cao bay rồi. Ấy quân gian bây giờ táo gan thật, vậy bà con ta phải nên đề phòng.

V. lai cảo

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Cướp. — Đêm vừa rồi, một bọn kẻ cướp chừng 12 đứa, cầm dao, đốt đuốc, phá cửa vào nhà một người lái buôn ở miền Đồ sơn. Chúng lấy dây thép trói hai vợ chồng chủ nhà lại, chủ nhà hô-hoán, thì chúng lấy dao chém phải mấy nhát vào đầu và mình, rồi chúng cứ tự do nhặt nhạnh các đồ-đạc, áo quần và tiền-bạc và [illegible] chạy lắm, không ai đánh trác gì cả. Hiện quan sở tại còn đương cho dò xét việc này.

Xe đạp của ai? — Có một cái xe đạp không biết của ai, thấy bỏ ở đường Courbet, vậy đã đem nộp tại sở Cẩm.

Chết đuối — Hồi 11 giờ ngày thứ năm vừa rồi, Ng-thị-Viên, 16 tuổi ở Lạc-viên ngã xuống cái ao ở gần nhà bị chết đuối. Sau khi trình khám xong thì đã cho mai-táng.

Việc ô-tô đè phải người. — Theo ủy-quyền của quan Dự-thẩm, sở mật-thám đã cho mổ tử-thi Lê-v-Nam vì bị ô-tô đè phải mà sau đến nỗi chết.

VIỆT-TRÌ

Đường xe lửa đã thông-hành. — Trong số báo ra ngày 27 Mai nói về xe lửa trượt bánh, đường bị mắc ngẽn, thì hiện nay đã thông-hành được như cũ rồi.

BẠCH-HẠC

Lính muối mà phải đòn. — Hôm qua có mấy người đi lấy muối về kêu ca rằng bị một người lính thương-chính khám đập đánh rất thậm. Nếu việc ấy mà thật thì xin quan trên trừng-trị cho họ chừa cái thói lấy thịt đè người như thế đi.

P. L.

PHỦ LẠNG THƯƠNG

Chết đuối. — Hồi 7 giờ rưỡi ngày 28 Mai, một đứa con gái tên là Ng-thị-Un, 9 tuổi, ở với ông bà nó ở phố Tiền-môn, ra lấm ở cái ao đằng sau nhà, chẳng may sa chân xuống ao bị chết đuối. Sau khi trình khám xong thì đã được mai táng.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ bảy 30 Mai 1925
TRẬN CƯỜI THỨ HAI

Bản-hội tiếp được nhiều thư của các ngài gửi lại bảo rằng nhân các ngài được nghỉ lễ «Pentecote» thì nên diễn lại vở chèo cải-lương này. Vậy bản-hội xin lĩnh ý để được hài lòng các liệt-quý.

Vở chèo cải-lương này soạn thành được nhiều điệu hát mới, lần nào diễn cũng được các ngài hạ cố đến xem rất đông, nhiều khi không đủ chỗ để các quý-khách ngồi, vậy xin các ngài giữ chỗ ngồi trước cho kẻo hết.

Tối chủ-nhật 31 Mai 1925
NGŨ LINH GIÁNG THẾ
(Hồi thứ II)

Thứ bảy trước, bản-hội đã diễn lại tích Ngũ-linh-giáng-thế này (Hồi thứ I) được các quý-khách hạ cố đến xem đông lắm. Vậy tối nay bản-hội xin diễn lại tiếp luôn hồi thứ II.

Hồi này là hồi Lương-sích-long về phục quốc rồi lên làm vua. Tích này có cảnh «Lang-tầm» mới sắm, mắc toàn đèn điện trông rất là ngoạn mục. Lại có cảnh quốc-tế, khi vua cùng các quan tới lăng của Đinh-phụng-Văn làm lễ quốc-tế, có bộ hát âm và bộ trống cả râu cự nhạc khi hành lễ.

Bản-hội đã thay đổi chương trình lại để hát toàn các giọng hát chèo. Vậy xin các quý-khách hạ cố đế xem đông cho.

Tối thứ hai 1er Juin 1925
HIỀN NỮ NGỘ KỲ DUYÊN
Ở hiền nên cũng gặp lành,
Nhân duyên chẳng hẹn mà thành lứa đôi.

Vui nhất là cho vợ cả Đắc-lập ở Kinh nghe thấy chồng lấy vợ lẽ tức giận ra đánh ghen.

Tối thứ ba 2 Juin 1925
KIM THOA ÁN
Vô tình ai biết giả danh,
Oan ngay bảo ứng trời xanh chẳng nhầm.

Hiệu kim-hoàn
昌進
HOÀNG-QUANG-THIỆN
Bijoutier
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chỗ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại sắm sửa, xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKIOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kỹ kẻo nhầm to!!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội các phụng lời chỉ phê rằng:
Chiếu nay đại dược phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dụng qua rất [illegible], đáng nên gia thưởng [illegible] thị gửi cho qui ông [illegible]
Khâm thử.

啓定三年五月初七日內閣奉 [illegible]

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

CAO-BẠCH

Hiệu TU-ĐƯỜNG, ở đường Bờ-sông, gần Cầu-sắt, số nhà 28 (Quai Clémenceau) Hanoi.
Cho thuê xe ô-tô, chữa và làm bệ ngồi cùng sơn lại, giá tính phải chăng.
Lại có xe-lớn chở hành khách đi Sơn-tây, Trung-hà.
Những giờ xe chạy như sau này:

Hà-nội đi Sơn-tây:	buổi sáng 6 giờ rưỡi,	đến Sơn-tây	8 giờ rưỡi
»	» chưa 12 »		2 »
»	» chiều 3 »		5 »
Sơn-tây về Hà-nội:	buổi sáng 6 giờ 15,	đến Hà-nội	8 giờ 15
»	» » 10 »		12 »
»	» chiều 2 »		4 »
Sơn-tây đi Trung-hà:	buổi sáng 7 giờ,	đến Trung-hà	8 giờ
»	» » 10 » rưỡi,		11 » rưỡi
Trung-hà về Sơn-tây:	buổi sáng 9 giờ,	đến Sơn-tây	10 giờ
»	» chưa 12 »		1 »

Xe đi rất chắc-chắn, không có điều gì trở-ngại, chỗ ngồi rộng-rãi.
Chủ-nhân: VŨ-TU-ĐƯỜNG cẩn-bạch.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Téléphone N° 120 — Adr. Tél.: MAGARÉUNIS

CÁC ĐỒ THAO-LUYỆN
Mấy thứ giá hàng

Xe-đạp course *Tour de France* cadre các sắc, nơ *Gaulois*, jante 1/2 mạ kền, roue libre, pignon fixe, guidon course, tay cầm bằng cellulo, frein Simplex, selle Lamplugh	600 fr. 00
Xe-đạp *Clément* touriste, cadre émail, jante 1/2 mạ kền, nơ Dunlop, guidon touriste, 2 freins à tringles, roue libre, garde-boue, sacoche garnie, pomme de cadre	675 fr. 00
Ríp cập quần *La Nationale*, thép mạ kền	1 fr. 00
Cái đeo đồ hành lý	6 fr. 25
Cái giá xe đạp cao 47 c/m	10 fr. 00
Raquette de tennis *Tunmer Spécial*, cadre frêne	195 fr. 00

BOITE POSTALE N° 40

Agents généraux en Indochine: CHARRIÈRE, DUPOURCQ, CARRIQUEBNC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

HÀ-ĐÔNG

Vì hai cây vải mất một nhân mạng. — Hồi ba giờ chiều hôm mùng sáu làng Mỹ-dương xóm trại và trong làng vì tranh nhau cây vải ăn bượng hóa mà đến nỗi chết người.

Số là một bà cụ chia cho một người cháu gọi bằng cô và một người cháu gọi bằng dì mỗi người một cây vải.

Nay bà cụ chết rồi, đỗ Bán muốn lấy cả phần của lý Yến đòi bên viện người đánh nhau. Đỗ Bán làm rượu gọi tên Bốn-nghĩ ở làng Nga - my thượng thôn lên đánh giúp. Nhưng bên xóm trại đông người, bên trong làng bị thua, bị đuổi ùa mất 5 anh xuống sông ở vực Mứt. Tên Bốn-nghĩ bị chết ở d. ới nước. Vì lẽ gì mà tên Bốn-nghĩ chết, quan trên còn đang xét. Hồi 6 giờ chiều hôm mùng 8 ta người ta đã khiêng tên Bốn-nghĩ ra n à thương Hà-đông để khám. Có một đ ần lại a chỗ rực Mứt có nhiều t uyền bè đậu, nước sông cạn, mà lúc tên Bốn-nghĩ đang giã gạo sao không si ra cứu mà để cho chết.

Ngờ mà phân thay cho phong hóa dân ta! Năm kia đã vì cây vải mà chết hai nhân mạng. (Nga-my hạ-thôn và thượng thôn đánh nhau) năm nay lại cũng vì cây vải mà chết một nhân mạng. Cái thói tranh dành như thế thì khổn nạn quá!

Mỹ-xá lai-cảo.

Nhà Bán-đồ « TĂM-TĂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

48, Rue des Cantonnais, 48

Hanoi (on kin)

TÉLÉPHONE N° 256

Bản-hiệu có bán hoàn các thứ vóc nhiều, hàng tàu nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bán cả hàng to (Bắc-kỳ như thị, ninghia, Ninh, Lục, Bằng, quế, bán sỉ và hàng Saigon như Tĩnh, thọ, bán sỉ).

Nay một có dọ các mới, lắng thêm, mặc đan và nỗi màn rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng tấm, chứ không bán lẻ, nhà không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Qui-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản hiệu sẽ gửi contre remboursement.

Cẩn-bạch

2010 YU-WO-TSEONG

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng đa dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

Philips

飛利浦電泡

PHILIPS ARGENTA

防海里第南洋行

白磁奶色

最新發明

Độc-quyền đại-biểu : DIETHELM & Cie

46, Avenue Clemenceau, Haiphong

MAYENCE & Cie

9 Rue Treilhard, PARIS

19, 21, 23, Lafayette Rue, LYON

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Khi nào đổi chỗ ở, muốn báo cho khách quen ở chỗ mới, thì gửi cho họ một tấm cạc-tông có in hình, chữa lại chỗ nào thì biết rõ rằng vào đấy, và gửi theo ba hào (0$2 bằng tem cũng được để chỉ tiền giấy quảng cáo.

Đã ai không có tiền thuốc thì cứ đến, sẽ cho cả thuốc phát trả nặng lắm.

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES DU RHÔNE

là thuốc để uống trừ những bệnh : Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cữ. Nhức đầu, nhức óc, nhức răng đau mình, đau mình, đau lưng Nhức gân cốt, trật cổ

có bán cuang trong các nhà bán thuốc — Phải đòi hỏi cho đăng hiệu "USINES du RHÔNE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm

---

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PHẤN SUDOL

Kôm nẩy là bởi các hạch trong da phát tiết mồ-hôi nhiều quá mà sinh ra. Rôm nẩy sinh ra ngứa ngáy, khó chịu nhất là ban đêm.

Cần cách chữa rôm nẩy, tiện điều nhất, là bôi nước có phấn SALIBOR và rắc nhiều phấn

SUDOL một gói giá **0$50**

Dùng hai thứ ấy để chịu ngay.

Hiệu bào-chế **CHASSAGNE**, *59, Phố Paul Bert, Hanoi*

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酗補

J. BLANC (*dệ nhất hạng bào-chế*)

Ông **L. BLANC** (*người nối-nghiệp*)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晨午吾啦每吾啦沒喊禮歌唉

Bán tại : Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

31 phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

20/9

INJECTION PEYRARD

Thuốc thực hiện này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ

ĐỂ TRỊ BỆNH DAU-LÂU

một khi hạch đã có đã lâu rồi

Trong 222 người A-Rập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 221 người (Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

Bán công các nhà thuốc có danh.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(Thiệt Bằng mới)

Bã năm mươi năm nay nhiều người cũng đã biết nước có chất sắt là một thứ bổ ích cho họ, nên họ bắt chước mà nung những đanh sắt cho đỏ rồi, bỏ ngâm vào bình đựng nước. Như thế thì nước ấy không bổ ích gì cả, vì nếu người ta muốn cho thuốc với sắt mà ngâm vào trong thân thể được thì tất phải chế tạo ra cũng giống như nguyên chất của thứ ăn mới được. Chính một ông dại danh-y là quan bác-sĩ Rabuteau ở Ba-lê, ngài đã tìm ra cái ích lợi của sắt mà chế lẫn với thuốc để ngâm vào thân thể, là thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thực là công-kiên là lùng.

Chỉ dùng vài lọ, đủ da thêm thịt, sức lực mạnh mẽ, khỏe mạnh là lùng, trong mình khoan khoái.

An uống dễ tiêu và lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2066

Trị bệnh đau xương

và đau lưng

Những bệnh ta thường mắc phải thì có bệnh đau lưng, đau xương, đau gân, các bệnh về tiểu tiện, vân vân..., cũng là nhiều bệnh tật, cái gốc đều do trong thân thể nhiều chất acide urique mà ra cả.

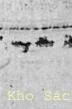
Thuốc Pilules Foster trị bệnh đau lưng và đau xương rất công-hiệu. Thuốc ấy làm cho trong thân-thể mất hết chất acide urique nó gây nên các bệnh ấy. Thuốc ấy làm cho bộ thận và khớp xương được mềm mại. Thuốc ấy làm cho mất những chất phông đi, và các bệnh về tiểu-tiện. Thuốc ấy trừ các bệnh nhiễm khí không biết gốc ở đâu, mà kỳ thực là bởi thấp yếu, hoặc trong thân-thể nhiều chất acide urique quá. Thuốc ấy uống không có gì là ngày-kỵ-ăn, mà hiệu-nghiệm rất chóng. Thuốc ấy làm cho trong người đỏ chắn, và lọc máu cho chong. Các thứ thuốc Foster bán tại số 25, rue Saint-Ferdinand, Paris-17.

Hàng bào-chế nào cũng có bán

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất mau, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phải làm cho hay ho vật nông thuốc này rất đỉ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ! Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

ẤY LÀ:

Thuốc nước bổ huyết

MÀU BỒ 1$40

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Thuốc DÉPURATIF SENSAL dùng để trị các bệnh ngoài da, thì giết kiến nhiệu, giã bệnh giai thế nào cũng chữa khỏi, như bệnh giẫu các khớp xương, lên bã có tuổi mắc bệnh tinh nguyệt rồi mà sinh ra các chứng bệnh, giức đầu đau tim vì huyết xấu, đều hiệu bằng gần và bệnh trị.

Thuốc này cũng là một thứ biếu độc rất tốt để bị những bệnh về bệnh giang mai pha ra

Trước khi ăn cơm, mỗi bữa uống một thìa sup. Trẻ con không uống được thuốc này

Mỗi lọ giá . . . . . **6$80.**

Hiệu bào chế CHASSAGNE *59, Phố Paul Bert, Hanoi*

CÁC NHÀ THẦU KHOÁN! CÁC NHÀ CHỦ MỎI

NÊN CẦN THẬN!!!

VỀ VIỆC KHÍ DỤNG MÔN MỎI ĐI

NÊN RÕA KHÍ DỤNG

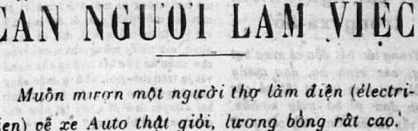
S.A.C.M. TOÀN BANG **THÉP NGUYÊN**

CÓ THỂ DÙNG ĐẾN KHI MÒN HẾT MỚI THÔI

CÓ CHỨA SẴN NHIỀU - TIẾP ĐƯỢC THƯ GỬI HÀNG NGÀY

CÓ CÁC KIỂU ĐỂ ĐẶT CÁC MÁY

CÓ THẤY CON DAO NÀY

KHẮC VÀO LƯỠI DAO

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền.

PACHOD Frères & Cie LYON

CẦN NGƯỜI LÀM VIỆC

Muốn mướn một người thợ làm điện (électricien) về xe Auto thật giỏi, lương bổng rất cao.

Ai sành nghề hỏi tại :

« GARAGE BOBILLOT »

Số 7, cạnh trường Y-viện, Hanoi

VỚI 20 QUAN, QUÍ KHÁCH CÓ THỂ LIỀN ĐƯỢC

500.000 quan

Nếu được thì, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lần sau phải xây ngày 20 quan và trong 11 tháng 30 ngày đúng, 20 quan theo năm cái chữa khoản nữa trong loại (Kéo xây mỗi ngày chỉ đủ ra mấy xu và chỉ làm năm giờ có được

Xây liền lần đến được ngay chỉ về, chỉ mình mình có quyền sở-hữu, mà tiền rút số của chúng được đọc, như thế là đúng hết thảy rồi xây, nếu về sau mình không có được tính nguyên số tự, mỗi số về PANAMA thì nên cũng bằng một là, giá tiền hơn số tiền mua số rút số giữ 4.000 quan, vàng số cũng được hơn số tiền quan.

Thực là một cách đặt lời chắc nhất và lợi nhất

Mỗi năm số tiền của là số hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY :

126 lô	500.000 quan	253 lô	5.000 quan
127 lô	200.000 —	1.266 lô	2.000 —
253 lô	100.000 —	12.660 lô	1.000 —
253 lô	10.000 —	1.727.802 lô	400 —

Số vé được áp cho quận rất số mãi cho đến khi số vé của mình trùng thì khỏi nếu tên rút số vé nhận được một cái số cho số trong số, thì không phải giá tiền nữa là số bao nhiêu, tiền được tính hết. Các số giao cho người mua đúng với các vé mua có, người mua vé tác cần muốn xem công được, đúng năm bên hoặc rồng ngày 15 Mars 1930 Bảo hiểm lấy giá mỗi mua phần chắc-chắn cho người mua vé.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn cứ các cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CREDIT COLONIAL, Rue Paperc, MARSEILLE (France)

Do Vụ Phó Đăng Cục Hồ Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)